

Från: Jon Pelling
Skickat: den 8 maj 2020 16:12
Till: Registrator
Ämne: VB: Presskonferens 9 april 2020

Kategorier: KE

Från: Hans Larson <hans@skrivtolkning.se>

Skickat: den 9 april 2020 14:59

Till: Lotta Jernström <lotta.jernstrom@folkhalsomyndigheten.se>; kommunikation@msb.se; mikael.ringman@lansstyrelsen.se; Hans Larson <hans@skrivtolkning.se>; Ludvig Köhler <ludvig@skrivtolkning.se>

Ämne: Presskonferens 9 april 2020

Klockan är två och jag hälsar välkommen till pressträffen när det gäller covid-19. De som deltar är Johanna Sandwall, krisberedskapschef på Socialstyrelsen, Katrin Westlund, rättssakkunning på Socialstyrelsen, Anders Tegnell, statsepidemiolog, och Maria Bergstrand, chef på enheten för operativ ledning på MSB. Efter presentationen går det bra att ställa frågor. Vi tar också in frågor från journalister på länk. MSB och Folkhälsomyndigheten kommer göra intervjuer utomhus. Socialstyrelsen gör intervjuer inne. Jag vill säga att vi håller intervjuerna kort, för några ska iväg efteråt. Tänk på att inte trängas och stå för nära, det är gemensamt ansvar. Jag lämnar till Anders Tegnell.

-Välkomna hit. Inte mycket nytt idag. Antalet fall i världen stiger som väntat, ungefär 1,5 miljon, nästan 90 000 döda. Successivt minskande i Europa, men samma trend som tidigare. I Sverige har vi också en hyfsat stabil trend. Några fall låg kvar i olika databaser. Det har blivit lite förändringar det senaste, men vi är på ungefär samma nivå som i slutet på förra veckan. Förväntad nedgång under helgen. 700 nya fall drygt, senaste dygnet. Svarta linjen är antalet på IVA, som är fortsatt jämnt. Totalt drygt 700 vårdas på IVA under perioden. Vi pratade om att vi egentligen har två epidemier, en i Stockholm och en i övriga regioner. Den bedömningen kvarstår. Stockholmsfallen är också ganska stabila, det sjönk under helgen men gick upp sedan. Det är inte så att Stockholm får det lättare och lättare, utan det totala antalet fall ökar hela tiden, det är fortfarande tryck på Stockholm, det är klart. Vi har absolut inte menat att det lugnar sig för vården, men kurvan ser bra ut på lång sikt. Avlidna per dag är ungefär som tidigare, de 4-5 senaste dagarna är det strax under 60 fall. De som minns kommer ihåg att igår var det 24-25 vi inte hade datum på, som är lokaliserade. Men annars har vi ganska snabb inrapportering av avlidna. Det är en extremt exakt bild av hur många som dör, jämfört med andra länder. Det är tydligt att de som är över 80 har högst risk att avlida. Har man dessutom någon form av kronisk sjukdom ökar risken mer. Det är viktigt att fortsätta tänka på det, men givetvis förekommer det dödsfall även längre ner i åldrarna, men det är ovanligt. I Stockholm är vi nog på den plana delen, som kan bli ganska lång. Vi är där någonstans just nu, tror vi. Vi har gjort en första undersökning för att försöka verifiera var vi ligger när det gäller hur många som är immuna i befolkningen och hur den utvecklingen sker. Vi har frågat några personer i en kohort och frågat några frågor: 773 i Stockholm ville vara med i studien, det gjordes förra veckan. Vi hittade där ett mindre antal fall, runt 2,5 av dem bar på viruset. Det är inte så att det är 2,5 procent av befolkningen som är

infekterade utan just det. Man bär på viruset kanske 5 dagar och vi har sett spridning sedan någon månad. Vi håller på att lägga in olika modeller och ser över vad det kan betyda för antalet smittade. Kanske kan vi säga något om det imorgon. Men det ligger över 2,5 procent, och det är ju för några veckor sedan och det är fler smittade än det ser ut som här. Efter påsk kommer motsvarande undersökning göras av hela landet. Vi har samma grupp över hela landet. Försvarsmakten kommer åka hem till personer och hämta in de pinnarna de provtagit med. Det verkar fungera bra. Man kan på pinnarna se om man tagit prover på ett bra sätt eller inte. Det fungerar utmärkt.

Det är knappt 50 procent av pinnarna som inte hade bra prov.

Tillbaka till en fråga från igår, med restauranger och trängseln vi ser när solen skiner. Det är fortfarande så att trängsel ska undvikas, ägarna har tydligt ansvar. Samma för uteserveringar - inget i lagstiftningen säger annorlunda. Gästerna har också ansvar - det finns ett stort personligt ansvar i allt - i alla former av trängelsituationer, i butiker. Vi får upprörda mejl från butiksinnehavare som har svårt att hålla nere på trängseln och hur svårt det är att få besökare att inte trängas - så alla har ett ansvar. Vi har tillsammans med Stockholm och andra regioner fått anvisningar hur man kan stänga ner, det kommer att genomföras kontroller under helgerna som lär leda till beslut om man inte följer reglerna.

Sist, men allra viktigast: Vi har en hyfsat stabil utveckling, det är inte över, men det är viktigt att vi följer dessa grundläggande rekommendationer: Stanna hemma om man är minsta sjuk, över 70 år stanna hemma helst helt och hållet, minska sociala kontakter - en del har frågat vad vi menar, och menar att fysisk borde vara ordet, men det är svårt att veta, att man har sociala kontakter via olika medier, är bara bra. Viktigt att hålla isär det.

Det finns ett stort personligt ansvar, tänk på avstånd och hygien, kan man skjuta upp sociala sammanhang framåt, så är det ett bra tillfälle att göra det, och tänk när ni reser att inte riskera sprida smittan på något sätt.

Det var det hela.

Johanna?

-Tack. Jag börjar med en liten bild av sjukvårdens läge, det omställningsarbete för att färdigställa fler vårdplatser för kritiskt sjuka - i dagsläget har 290 disponibla platser - igår var det 262, detta kräver mycket av de som driver vården, det får också undanträngningseffekter på vård som kan vänta, men jag menar att du ska söka vård om du behöver det, vi har fått indikationer att man kanske avstår från att ringa 1177 trots att man har akut behov, dessa kanaler fungerar, och man ska söka vård om man har behov, det är inte bara covid-19-patienter som vårdas i Sverige. 477 vårdas på IVA som har covid-19, det är 20 % - av de som finns nationellt.

Gällande materialförsörjning tänkte jag idag säga att noteringen innan jag lämnade kontoret idag att vi har tecknat avtal för cirka 1 miljard för Socialstyrelsen senaste veckorna, leveranserna rullar in, annat kommer oss till del närmaste tiden - medicinteknisk utrustning, respiratorer, cirka 800, vi hade några respirator i beredskap som kommer till del, vi har nära samarbete med Försvarets materielverk, och jag vill framhålla att det är ett otroligt viktigt arbete för att hitta riktigt och bra avtal som vi gör.

Vi, en annan kuriosiffra, är att vi fattar beslut om 10-15 stöd till regioner för akuta kompletterande behov: Idag fördelade vi 1 miljon handskar, det pågår kontinuerligt, men det är ett kompletterande arbete till det som sker regionalt och kommunalt, viktigt att komma ihåg. Katrin Westlund är jurist på Socialstyrelsen är här och ska prata om undantag för vissa boenden. -Regeringen har beslutat om besöksförbud på särskilda boenden för äldre, där kan medges undantag från förbudet, två förutsättningar ska föreligga: "sådana särskilda omständigheter som motiverar det" samt "liten smittorisk". Socialstyrelsen har rekommendationer kring vilka

situationer som dessa omständigheter kan föreligga: I livets slutskede, om personer har mycket stor oro, t ex vid demens, det är kort innebörden.

-Får jag fylla på där att från Folkhälsomyndigheten har vi en kort rekommendation om vad man skatänka på ur smittskyddsperspektiv för att minska smittrisken, som vi publicerar nu.

-Några ord om frivillighet. Nu när äldre och andra som hör till riskgrupper undviker sociala kontakter, behöver många hjälp med mat och mediciner. Släktingar ,grannar och vänner kan ofta hjälpa, och det finns också ideella organisationer och andra initiativ som ställer upp. Många ställer upp, men det är också många som berörs. Trycket på kommunerna ökar. Satsningen på frivilligstöd till kommunerna som MSB berättade om - det har haft effekt. Det finns kännedom om att stödet finns, hos kommunerna, och används aktivt. Satsningen innebär att MSB stärker civilförsvarsförbundets samordning av frivilliga resursgrupper. Och de som inte har det får akutstöd med hjälp av svenska kyrkan, riksidsrottsförbundet Röda Korset med flera. Flera kommuner har en frivillig resursgrupp som är aktiv eller startklar, och runt 40 kommuner har bitt Röda Korset nationella samordning om att starta akutstödet. Det finns ett 10-tal kommuner där det pågår dialog. Det är bra att det kommer igång och fungerar. Vi vet också att det finns ett antal kommuner i landet som hittat andra lösningar för att få det att fungera. Även om läget inte är akut på alla håll, är vårt budskap till övriga kommuner att se över sin personalförsörjning för att stärka beredskapen. Vilka lösningar har ni för uthålligheten? Ta kontakt på er ort, er kommun, om ni har en frivillig resursgrupp i kommunen. Annars kan ni ta kontakt med svenska Röda Korsets nationella samordning, om ni har behov av det. MSB får också signaler om att fler offentliga aktörert än kommuner har behov av förstärkning. Vi stärker frivilligstödet ytterligare, riktat till centrala myndigheter, länsstyrelser och regioner. Det gör MSB med 18 frivilliga försvarsorganisationer, som ni etablerat en särskild samordningsfunktion, för att snabbare förmeldat personal med expertis, för att bidra vid kriser och höjd beredskap. Utifrån dessa utbildningar som organisationerna ansvarar för, kan de förmedla personer med rätt kompetens och skräddarsy grupper utifrån behov som finns. Det kan handla om fordonsförare, logistikexperter, sjukvårdare och kommunikationstekniker. Flera regioner har bitt om förstärkning redan, och ni andra: Se över personalförsörjningen, ha en uppgradering och ta gärna kontakt med samordningsfunktionen som frivilliga försvarsorganisationerna har etablerat - om ni ser behov av resurssförstärkning. Mer information om frivilligarbete och kontaktuppgifter till de organisationerna som jag nämnt, det finns på MSB:s hemsida. Är du i riskgrupp och behöver stöd för att thandla mat och medicin, ta kontakt med din kommun. Det är kommunen som förmedlar hjälpen. Och: Stort tack till er som arbetar i frivilligarbetet. Ni gör ett viktigt jobb.

-Vi tackar och går till frågor. Ekot?

-Från Ekot till Anders Tegnell om undersökningen.

Vad var syftet med den, i Stockholm?

-Att det var Stockholm är för att det ligger först i epidemin, att göra det på annat håll skulle inte var ameningsfullt, men det är en del i ett arbete för att följa utvecklingen i immuniteten för att göra prognoser, samt ha diskussion om vilka delar av restriktioner vi infört som kan avvecklas.

-Kan du säga något om vad resultaten visar, vad de säger er?

-Jag vill vänta med analyserna som våra statistiker gör, för att se var vi befinner oss på kurvan, om det är så att vi är på denna "platå" och var vi är, så vi kan ge olika budskap till aktörer vad vi kan förvänta oss närmaste tiden.

-Från tv4, 2,5% bär på viruset alltså, kan du dra slutsaster av det?

-Det blir vilda gissningar. Vad vi vet är att dubbleringstiden, om vi tror på den topp av isberget vi ser, ligger på 6-7 dagar, så idag är det alltså 5-10% som bär på det, och sen översätta till hur många som haft det blir trixigt,. Me att det är fler vet vi.

-Gällande kontroll av restaurang, är det på initiativ av Folkhälsomyndigheten?

-Ja.

-En ren rekommendation till regeringen att göra kontroller?

-Nej, det gör kommunerna.

-Men möjliggör det?

-Nej, det har varit möjligt hela tiden, men nu får vi så många signaler att det inte efterlevs, varför vi övergår till kontroll där man inte följer.

-SVT. Apropå uteservering, vad är alternativ? Picknik?

-Finns väl stora möjligheter utan att vara så trängsatt på uteserveringar.

-Hur avgörande är påsken?

-Svårt att säga, men vi vet att smittspridning har en tendens att förändras under ledighet, vi ses på andra sätt och rör oss annorlunda och nya kedjor kan sättas igång, så det är viktigt att tänka till.-

-Aftonbladet. Hälso- och sjukvårdsdirektör i Stockholm säger att det finns en risk för mörketal, delar du detta?

-Ja, det finns det risk för, även i hela världen. Vi har nog bättre koll på dödligheten i covid-19 i Sverige än i något annat land, jag tror inte mörkertalet är så stort här, men det finns alltid fall man inte upptäcker, men det är många fall som dött i covid-19 som i praktiken dött av annat, vad vi slutgiltigt gör är att vi kan analysera överdödligheten där vi ser hur många som dött och jämför det med hur många som brukar dö denna period. En snabbanalys är att vi inte ser fler som har dött denna period än samma tid förra året.

-Du är inte orolig?

-Nej, inte speciellt. Jag är definitivt oroad över situationen på äldreboendena, och dödsfallet.

-Från Dagens Nyheter, till Johanna Sandwall.

Angående materialtillgången, vi hör hela tiden att det inte finns uthållighet. Nu har man gjort avtal för 1 miljard, när kommer en uthållighet, dessa leveranser?

-Man måste skilja på arbet

Vi hoppas att vi kommer dit. Min målsättning är att vi kan komplettera akuta behov, den närmare tiden. Men jag har svårt att säga när det sker. Men vi lyckas teckna avtal vi tycker är bra, vi får leveranser och tror vi kommer få stora leveranser i närtid. Men jag kommer fortsätta vara försiktig med att gå vidare mer. Tack.

-Hej, SVT. Till Anders Tegnell: Angående hur många i Sverige som har/har haft - ni presenterade data från Stockholm, där det visade sig att 2,5 hade det, och nu 5-10, som uppskattning på dagsläget. Om man ser på hur många som haft det, när kommer uppgifter på antikroppstester där man vet hur många svenskar som haft det och kan ha immunitet.

-Veckan efter påsk samlar vi blodprover slumpmässigt, från vårdcentraler. Då får vi bättre besked.

-TV2 Norge, en fråga till Socialstyrelsen. Bland intensivpatienter - hur länge blir varje patient i genomsnitt liggande?

-Vi har inte riktigt de siffrorna, vi håller på att få in den datan - men det skiljer sig ganska mycket. Jag vet inte om Anders Tegnell har...

-8-9 dagar har man pratat om, men det är stor variation, en del patienter går nästan in och ut, och andra ligger ganska länge. Men det snitt jag hört från framförallt Göteborg var där någonstans. Men vi får nog bättre data allt eftersom.

-Ja, det som vi får nu är sådant som rapporterats in för någon vecka sedan.

-Vi hade Dagens Nyheter på länk?

-Ja, DN . Anders Tegnell, en fråga du snuddade vid i tisdags. Norden och tyskspråkiga länder fokuserar på R-talet, R0 och så vidare. Norge sägs ligga på 0,7, Danmark 0,9. Man hoppas att inte

ligga över 1,0, som är där sjukdomen drar igång. Du har varit vag kring smittspridningstalet. Var ligger den nu, den siffran?

-Man kan leka rätt mycket med den siffran. Beroende på vilka punkter man mäter mellan får man olika svar. Just nu skulle jag säga att svenska siffran, under senaste siffran är ganska nära 1. Det man gör i praktiken: Man väljer två mätpunkter med några dagar mellan och ser hur mycket det skiljer. Har det ökat ligger det över 1, har det minskat är det under 1. Man kan då välja vilka punkter som helst på kurvan och nästan välja värde. Men det man gör är att göra det mer avancerat, och då måste man se på många punkter samtidigt. Men vår bedömning är att Sverige är ganska nära 1.

-Men det är inte en siffra ni tänker använda i löpande statistik?

-Nej, det är för känsligt och kommer hoppa från dag till dag. Under en helg är värdet alltid under 1. Man måste se på långsiktiga trender över tid. Men samtidigt vill man veta var man är. Då är R_0 inte ett bra tal, utan man får se på kurvan, om den har vänt eller är i uppåtgående. Det ger bättre intryck av en epidemi, än att försöka räkna ut ett ögonblicksvärde. Dety här är egentligen RE, ett värde som kommer variera från dag till dag i princip. Ett rätt tveksamt värde tycker jag. Man bör se på trender istället, det är mycket bättre.

-Hej, från Exakt 24, vill börja med att fråga MSB: Polisen meddelar att de har kravallpolis på standby om det uppstår våldsamheter. Vad säger MSB om det uppstår oroligheter som en konsekvens av krisen?

-Det kände jag inte till att polisen gått ut med, men vi följer och har dialog med aktörer som polisen, så det arbetet pågår jämnt, året runt, det är inget nytt för oss att ha den typ av beredskap.

-Ni har inga bredare planer på en beredskap?

-Jag är osäker på vad du är ute efter, polisen har sett ett behov där, det är en polisuppgift, MSB stödjer olika aktörer, men är det polisen som har det, är det deras ansvar. Lite osäker på vad du tänker på.

-Vi avrundar där och tar enskilda intervjuer. Tack så mycket.

--

Hans Larson

Svensk Skrivtolkning AB

A Humlegårdsgatan 22, 114 46 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

